

24.06.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**24 Haziran 2021
Perşembe**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

24 Haziran 2021 Perşembe

YASAMA BÖLÜMÜ

TBMM KARARLARI

- 1288 Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çalışma Süresinin Uzatılmasına İlişkin Karar
- 1289 Sayıştay Başkanlığı İçin Yapılan Seçime Dair Karar

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARI

- Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliği Statüsünde Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 4127)

YÖNETMELİKLER

- Veteriner Tıbbi Ürünler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Bahçeşehir Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Siirt Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği

GENELGE

- 30 Haziran Koruyucu Aile Günü ile İlgili 2021/12 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi

TEBLİĞ

- Gümrük Genel Tebliği (Tarife-Sınıflandırma Kararları) (Seri No: 35)

KURUL KARARLARI

- Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 09/06/2021 Tarihli ve 2021/571 Sayılı Kararı
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 22/06/2021 Tarihli ve 9630 Sayılı Kararı

ATB Başkanı Yavuz, üretici ve tüccarı lisanslı depo desteklerinden faydalanmaya çağırdı

Ankara Ticaret Borsası (ATB) Başkanı Faik Yavuz, lisanslı depoculuğun avantajlarının her geçen gün daha fazla üretici tarafından anlaşıldığını belirterek, "Ürünü gerçek fiyatından, doğru zamanda, devlet desteğiyle satma ve depolama imkanı sunan bu sistemden faydalanın."

23 Haziran 2021 Çarşamba 10:23

Anadolu Ajansı / [Sevgi Ceren Gökkoyun](#) - [Haberler](#) | [Ekonomi](#)

Ankara Ticaret Borsası (ATB) Başkanı Faik Yavuz, lisanslı depoculuğun avantajlarının her geçen gün daha fazla üretici tarafından anlaşıldığını belirterek, "Ürünü gerçek fiyatından, doğru zamanda, devlet desteğiyle satma ve depolama imkanı sunan bu sistemden faydalanın." ifadelerini kullandı.

Yavuz, yazılı açıklamasında, lisanslı depolara teşviklerin başladığı 2014'ten bu yana 264,3 milyon lira destek sağlandığı bilgisini vererek, bu desteklere kira, nakliye ve analiz desteği olarak 116,7 milyon lira ek ödeme yapıldığını, desteklerden 83 bin 929 üreticinin faydalandığını kaydetti.

Lisanslı depoculuğun sağladığı olanakları kullanan üreticilerin ürününü sağlıklı ve sigortalı depolarda sakladığına dikkati çeken Yavuz, "Üreticilerimiz ürünlerini hasat zamanı oluşan düşük fiyatlardan elden çıkartmak zorunda kalmadı ve istediği zaman, istediği miktarda sattı. Ürünü gerçek fiyatından, doğru zamanda, devlet desteğiyle

24.06.2021

satma ve depolama imkanı sunan bu sistemden faydalanın." değerlendirmesinde bulundu.

Yavuz, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren güncellenmiş desteklerin üretici ve tüccara hayırlı olması temennisinde bulunarak, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli ile **Türkiye** Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'na teşekkür etti.

Kaynak: Anadolu Ajansı

Swap için Türkiye hangi ülkelerle masada?

Swap için 4 ülke ile görüşme halinde olan TCMB'nin ilk anlaşmayı Azerbaycan ile yapacağı bildiriliyor.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) swap için görüştüğü ülkeler arasında Azerbaycan, İngiltere, Rusya ve Malezya'nın olduğu belirtildi.

Reuters'ın haberine göre Türkiye birkaç ülke ile swap anlaşması konusunda görüşmeler yürütürken Azerbaycan ile anlaşmaya yaklaştı.

Türkiye'nin swap anlaşması konusunda görüştüğü diğer ülkeler arasında Malezya, Güney Kore, Rusya, İngiltere ve diğer Asya ülkeleri var.

Katar ile mevcut swap anlaşmasının genişletilmesinin de mümkün olduğunu bildirildi.

Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu, yeni swap anlaşmaları için 4 ülke merkez bankası ile görüştiklerini ve ikisi ile görüşmelerin çok iyi noktaya geldiğini açıklamıştı.

Katar'da artırım Asya'dan yeni bir anlaşma gündemde

Merkez Bankası Başkanı Kavcıoğlu, banka genel müdürlerine 4 yeni swap hattı açılması için görüşmelerin olduğunu söyledi. Beklenti Katar ile 15 milyar dolarlık anlaşmanın artırılması ve Güney Kore ile Malezya başta olmak üzere Asya'dan yeni bir ülke ile anlaşma sağlanması yönünde.

Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Şahap Kavcıoğlu önceki gün Türkiye Bankalar Birliği (TBB) üyesi bankaların genel müdürleriyle bir araya geldi. Toplantıda Kavcıoğlu'nun yeni swap anlaşmaları için 4 ülke merkez bankası ile görüşmelerini ve ikisi ile görüşmelerin çok iyi noktaya geldiğini belirttiği ifade edildi. Türkiye şu an Çin ve Katar ile swap anlaşmaları bulunuyor. Geçen ay sonunda Çin ile olan anlaşma artırılmıştı. Konuya yakın kaynaklardan alınan bilgiye göre beklenen 4 yeni swap anlaşmalarında Katar ile olan anlaşmanın artırılmasının yanı sıra Asyalı yeni bir merkez bankasıyla anlaşma öne çıkıyor.

Kavcıoğlu'nun, toplantıda sıkı para politikası uygulamasının devam edeceği mesajı verdiği dile getirilirken TL'nin değerinin korunması için önümüzdeki dönemde bankalarla işbirliği içinde çalışacağı mesajı verildiği iletildi. Toplantıda TL'nin itibarını artırma konusunda bankalarla istişare ederek zorunlu karşılık düzenlemelerinde değişiklikler yapabileceği sinyali veren Kavcıoğlu'nun TL'nin değerinin korunması için gereken politika adımlarının atılacağı mesajı verildiği kaydedildi. Kavcıoğlu'nun rezervlerin güçlendirilmesi hedefine bağlı olduklarını söylediği belirtilen toplantıda 4

yeni merkez bankası ile swap anlaşması görüşmelerinin sürdüğünü açıklaması da dikkat çekti.

Fed ve ECB ile zor görünüyor

Türkiye, swap anlaşmalarıyla yerel para birimleri üzerinden ticareti kolaylaştırmayı ve karşılıklı iki ülkenin finansal istikrarına destek sağlamayı amaçlıyor. Şu an kadar Türkiye, Çin ve Katar ile swap anlaşmaları yapmış durumda. Analistler Avrupa Merkez Bankası (ECB), Amerikan Merkez Bankası (Fed) ile swap anlaşmalarının yapılma olasılığını oldukça düşük bulurken, geçen yıl pandemide Fed'in yayımladığı swap anlaşması yapılan ülkeler listesinde de Türkiye yer almamıştı.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun ilk 4 aylık verilerine göre Türkiye en fazla dış ticaret açığını 8.5 milyar dolarla Çin'e karşı veriyor. Ardından ikinci sırada 6.6 milyar dolarla Rusya geliyor. Çin ile halihazırda swap anlaşması var. Rusya ile ise uzun süredir yerel para birimleri ile ticaret konusunda adımlar atılıyor. Swap anlaşması ise henüz imzalanmış değil. Analistler uluslararası siyaset nedeniyle Rusya Merkez Bankası ile swap anlaşmasının çok olası olmadığını dile getiriyor.

Güney Kore ve Malezya öne çıkıyor

Analistler Asya ülkelerini öne çıkarırken dış ticaret açığında da 1.8 milyar dolarlık dış ticaret açığı ile Güney Kore dikkat çekiyor. Güney Kore ile de bir swap anlaşması gerçekleştirilme ihtimali bulunuyor. Bir diğer Asyalı Hindistan'a 1.5 milyar dolarlık dış ticaret açığı veriyoruz. Japonya 1.3 milyar dolarlık dış ticaret açığıyla öne çıkarken Malezya'ya da 811.9 milyon dolarlık açık verdiğimiz görülüyor. Asya'dan Tayvan, Tayland, Vietnam ve Endonezya yine dış ticaret açığı verdiğimiz ilk 20 ülke arasında yer alıyor.

Özellikle Güney Kore ve Malezya swap anlaşmasının yapılma ihtimalinin yüksek olduğu ülkeler arasında öne çıkıyor.

Suudi Arabistan ile ikili ilişkilerde düzelme işaretleri gözlense de 792 milyon dolar dış açık verdiğimiz bu ülkeyle yakın dönemde bir swap anlaşması imzalanması uzak ihtimal.

Güney Amerika ülkelerinden Brezilya ile de anlaşma yapılması piyasayı çok da şaşırtmayacak.

Katar ile swap hattı 20 milyar dolara çıkabilir

Katar ile ilk kez 17 Ağustos 2018'de swap anlaşması imzalandı. 3 milyar dolar ile başlayan anlaşma 25 Kasım 2019'da ise 5 milyar dolara çıkarıldı. 20 Mayıs 2020'de ise rakam 15 milyar dolara yükseltildi. Ancak Türkiye ile Katar dış ticareti bu rakamın oldukça altında. TÜİK verilerine göre 2020 yılında Katar'a 1 milyar 37 milyon dolar, yılın ilk 4 ayında ise 336.9 milyon dolar ihracat yaparken, Katar'dan geçen yıl 301.5 milyon dolar, yılın ilk 4 ayında ise 194.5 milyon dolar ithalat yaptık. Yani dış ticaret hacmi 1.3 milyar dolar seviyelerinde. Bu veri yerel para ile ticaretin de oldukça sınırlı

olduğunu gösteriyor. Analistler bu ülkeyle swap hattı anlaşmasını dış ticareti kolaylaştırmaktan ziyade siyasi/jeopolitik düzlemde düşünmek gerektiğini vurguluyor. Katar ile swap hattınının 20 milyar dolar seviyesine çıkarılması muhtemel.

Çin ile yerel parayla ticaret sınırlı kaldı

Çin ile 30 Mayıs 2019'da imzalanan ve geçen yıl haziranda ilk işlemlerin yapıldığı swap anlaşmasında da miktar artırılmış ve 3.6 milyar dolarlık yeni anlaşma ile tutar 6 milyar dolara çıkarılmıştı. Merkez Bankası da Çin Merkez Bankası arasında 30 Mayıs 2019 tarihinde imzalanan ikili para takası (swap) anlaşmasınının 35.1 milyar TL ve 23 milyar Çin yuanı artırılarak toplam 46 milyar TL ve 35 milyar Çin yuanına ulaştırıldığını açıklamıştı. Merkez Bankası artırılan söz konusu rakam 15 Haziran 2021 tarihi itibarıyla TCMB hesaplarına girdiğini duyurmuştu. Türkiye TÜİK verilerine göre yılın ilk dört ayında 68.7 milyar dolarlık ihracat yaptı. 82.8 milyar dolarlık da ithalat gerçekleştirildi. Bu 82.8 milyar dolarlık ithalatın 26.4 milyar doları Euro cinsinden 4.8 milyar doları ise TL cinsinden yapıldı. Swap anlaşmamızın olduğu Çin yuanı ile yapılan ithalat 105.7 milyon dolar iken ihracat 10.1 milyon dolarda kaldı.

Swap hattı nedir?

Swap, kelime anlamıyla değiş-tokuş veya takas demek. Finans piyasalarında ise bu kavram iki tarafın belirli bir zaman dilimi içinde farklı faiz ödemelerini ve/veya farklı para birimlerini karşılıklı olarak değiştirmelerine yani takas anlaşmasına swap anlaşması adı veriliyor. Swap piyasasında ağırlıklı döviz swapları ile faize dayalı swap sözleşmeleri işlemleri yapılıyor. 2008 krizinden sonra sıkça başvurulan swap hattı anlaşmaları ile merkez bankaları kendi para birimlerini diğer bankalara verip, yabancı para birimi alabiliyor. Böylece piyasaya likidite sağlanarak, herhangi bir ülkenin döviz bulma ya da ödeme yapma sıkıntısı yaşamasının önüne geçilmesi hedefleniyor.

Esnafa hibe desteğine başvuru süresi uzatıldı

Ticaret Bakanı Muş, esnafa hibe desteğine başvuru süresinin 1 Temmuz'a kadar uzatıldığını açıkladı.

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, esnafa verilen hibe desteğine son başvuru tarihinin uzatıldığını açıkladı.

Muş, sosyal medya platformu Twitter'dan yaptığı açıklamada "Bakanlığımızca esnaf ve sanatkarlarımız ile gerçek kişi tacirlerimize verilen 3 bin ve 5 bin TL'lik hibe desteğinin son başvuru tarihini gelen talepler üzerine 1 Temmuz 2021 Perşembe saat 23:59'a kadar uzattık" dedi.

Türk Lirası, 36 para birimi arasında dibi gördü

Dolar kuru, dün 8.80 sınırına dayanarak tarihi zirvesini gördü. Türk Lirası, 2021'in ilk yarısında dolar karşısında yüzde 14'lük düşüşle, en fazla değer kaybeden para birimleri arasına girdi. Brezilya Reali ve Ukrayna Grivnası ise değer kazandı.

ABD'de, enflasyonun yükseleceği endişesine karşı faizlerin artmayacağı ve daha sıkı para politikalarının henüz gündemde olmadığı yönündeki açıklamalar doları düşüş çizgisinde tuttu.

ABD Merkez Bankası (Fed) Başkanı Jerome Powell, dün Temsilciler Meclisi'nde yaptığı sunumda yalnızca enflasyon korkusuna dayanarak faiz oranlarını önden yüklemeli bir şekilde artırmayacaklarını belirtmişti.

TÜRK LİRASI'NDA REKOR DÜŞÜŞ

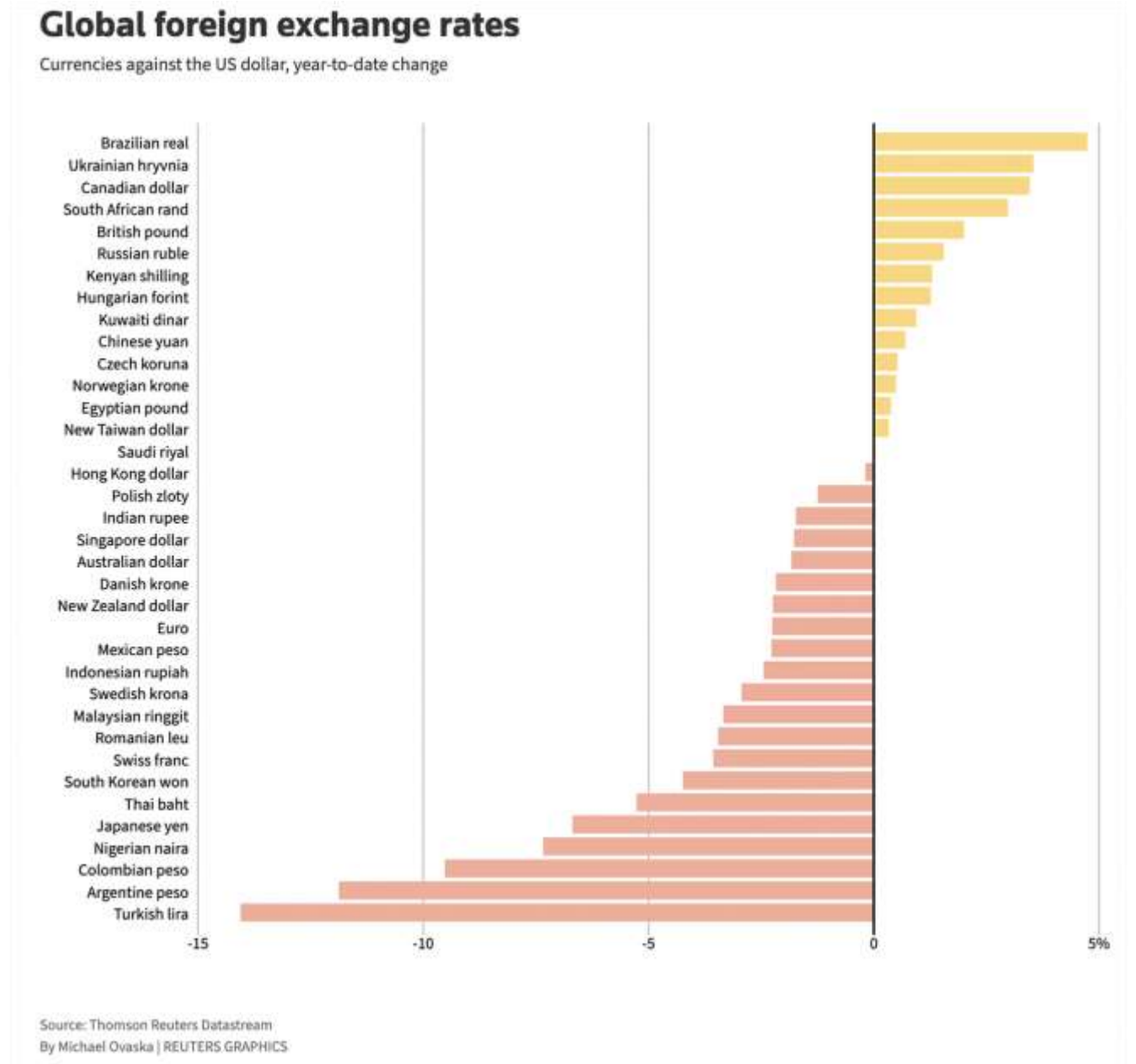
Bu açıklamanın ardından dolar endeksi, Asya piyasalarında bugün, geçen hafta sonunda ulaşılan son iki ayın en yüksek seviyesi olan 92.408'den 91.775'e indi. Fed'in daha önce 2023'e kadar en az iki kez faiz artışı olabileceğinin sinyallerini vermesiyle dolar, geçen hafta euro, sterlin ve yen gibi altı önemli para birimi karşısında en yüksek değerini görmüştü.

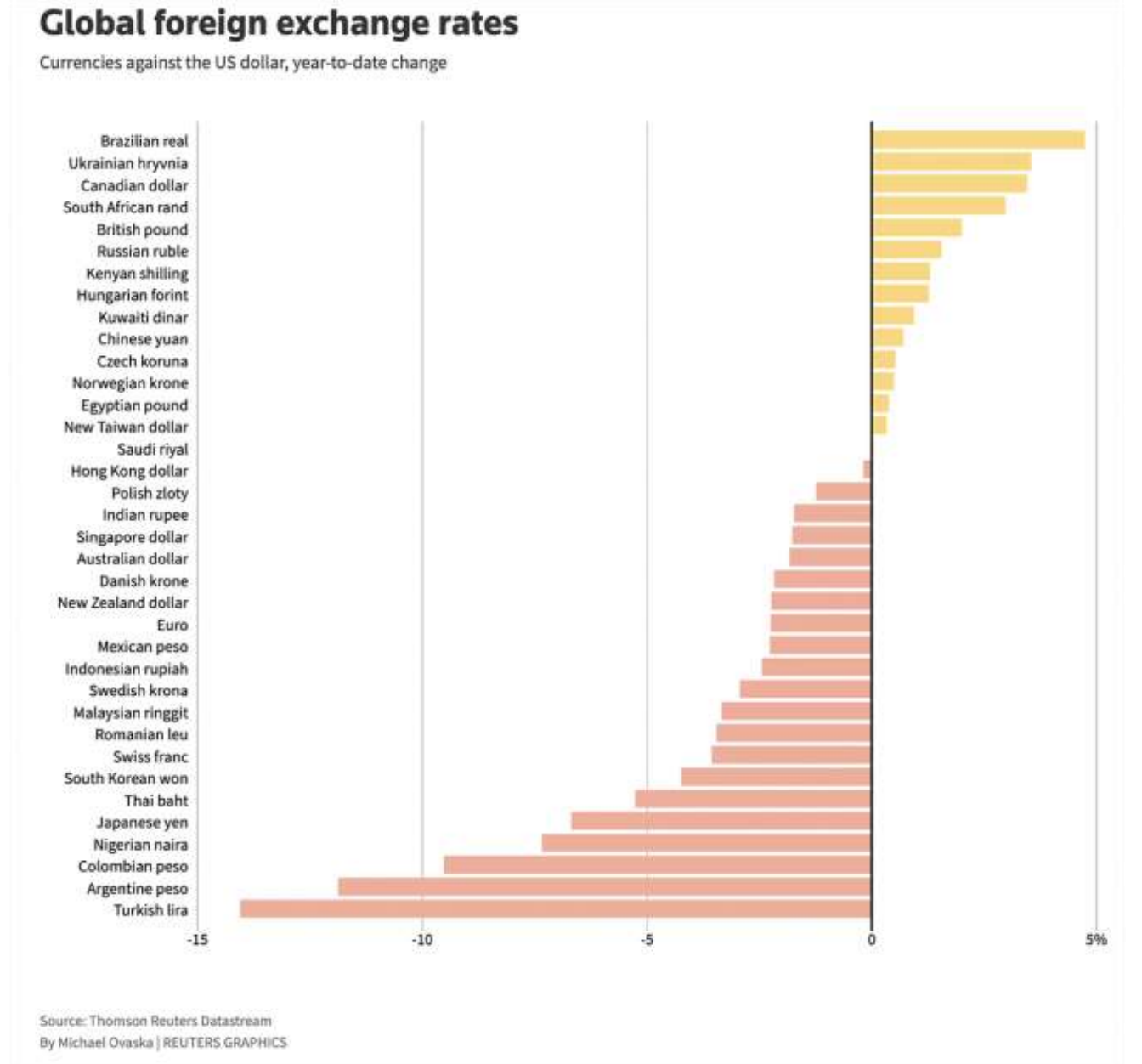
Dün 8,7979 ile tarihi zirvesini gören Dolar/TL ise güne düşüşle başlamasının ardından 8,61 seviyelerinde işlem görüyor.

36 PARA BİRİMİ ARASINDA EN DİPTE

Thomson Reuters Datastream verilerine göre, Brezilya Reali, Kanada Doları ve Ukrayna Grivnası, dolar karşısında sene başından beri en fazla değer kazanan para birimleri oldu.

En fazla değer kaybı ise Türk Lirası'nda yaşandı. TL, 2021'in başından bu yana dolar karşısında yaklaşık yüzde 14 değer kaybetti.

Suudi Arabistan Riyali, Dolar karşısında sabit kalan para birimi oldu. Dolar/SAR sene başından bu yana 3,75 civarında seyrediyor.

Analistlere göre ABD Merkez Bankası (Fed) Başkanı Jerome Powell'ın dün Temsilciler Meclisi'ndeki sunumundaki 'güvercin mesajları' gelişmekte olan ülke para birimlerini destekliyor.

Kepenler zamlarla açıldı

Geçen yıl aralık ayında başlayıp belirli dönemler halinde mayıs sonuna kadar devam eden tam kapanmanın tüketiciye faturası ağır oldu. Haziran ayıyla birlikte kepenlerin açılmasıyla zamlar konaklamada yüzde 40, yeme içme sektöründe yüzde 30, hazır giyimde yüzde 20'yi aştı.

Yener KARADENİZ

Salgında kapalı kalınan dönemde birçok sektörde yaşanan ciro kaybı ve artan hammadde fiyatları 1 Haziran'da başlayan açılmalar ile birlikte tüketiciye zam olarak yansımaya başladı. Aralıklarla 6 ay süren kapanma dönemi sonrası restorana, mağazaya ya da bir teknoloji marketine giren tüketiciler yüksek fiyatlarla karşılaştı. Yeme içme sektöründe yüzde 30'a kadar çıkan zam oranı hazır giyimde yüzde 20, konaklamada ise yüzde 40'ı aştı. Üretici fiyatları ile tüketici fiyatları arasındaki makasın hala açık olduğunu dile getiren sektör temsilcileri, hammadde fiyatlarında düşüş olmadığı takdirde bir çok sektörde zam dalgasının devam edeceği uyarısında bulundu.

15 ay boyunca yiyip içmedik

Geçtiğimiz dönemde salgının etkilerinin en ağır hissedildiği sektörlerden biri yeme içme sektörü oldu. Restoran ve kafeler salgının başladığı 2020 Mart ayından bu yana 15 aya yakın kapalı kaldı. Sektör şirketleri bu dönemde toplam cirolarının yüzde 5'ini geçmeyen online servis ve gel-al hizmeti verdi. Geçen sürede girdi fiyatlarının yüzde 40'a kadar arttığını dile getiren sektör temsilcileri, açılma ile birlikte bunun sadece yüzde 20'sini fiyatlara yansıtılabildiklerini anlattı.

KDV indirimi devam etmezse...

Tüm Restoranlar ve Turizmciler Derneği (TÜRES) Başkanı Ramazan Bingöl, maliyetlerin son bir yılda yüzde 40'a varan artışı nedeni ile bazı firmaların yüzde 10-20 arası zam yaptığını kaydetti. Bingöl, "Pazar gününün açılması sayesinde cirolarda artış yaşanacağı için yeni bir zam dalgası gerçekleşmesini beklemiyoruz" dedi. Öte yandan sektörde bu ay sonuna kadar uzatılan KDV indirimi uygulaması da merakla bekleniyor.

Bingöl, KDV indiriminin devam etmemesi halinde aradaki fark olan yüzde 7'lik oranın da fiyatlara zam olarak yansıtılacağını belirtiyor. Fiyat artışlarına rağmen yeme içme sektöründe işler düzeliyor. Başta bahçeli mekanlar olmak üzere sektör işletmelerinin yarısından fazlasının salgın öncesi ciroları yakaladığı belirtiliyor.

Kahvaltı yüzde 50 zamlandı

En fazla talep gören yerler ise kahvaltının da dahil olduğu işletmeler. Kaşibeyaz Lezzet Grubu Başkan Vekili Murat Kaşibeyaz, artan gıda enflasyonu nedeniyle maliyet baskısı altında olduklarını anlattı. Geçen sene de aynı dertten mustarip olduklarını ama bunu fiyatlara yansıtamadıklarını dile getiren Kaşibeyaz, "Direnmeye gücümüz vardı. Şu an ise hiçbir işletmenin artan fiyatları menüsüne yansıtma gibi şansı yok. Pandeminin hizmet sektörüne darbesi sektörün direncini de kırdı. Pandemiden önce serpmeye kişi başı kahvaltı 90 TL'yken, bugün 130 TL'ye çıktı. Bu da yüzde 50 zam anlamına geliyor ki bu şu an bütün mekanlar için geçerli olan bir durum" ifadelerini kullandı.

Gıda enflasyonu yüzde 35

Happy Moon's Grup Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Aymutlu, gıda maliyetlerinin ciddi şekilde arttığını ve gıda enflasyonunun yüzde 35'e kadar yükseldiğini anlattı. Bunun da yemek maliyetlerini artırdığını kaydeden Aymutlu, "Biz menülerimize bunu yansıtmadık. Ancak, piyasa bu noktalarda kalır ise bu yükü daha fazla taşıyamaz ve istemesek de eylül ayında yani kış menümüzde bir fiyat ayarlaması yapabiliriz. Onu da yine kimseyi çok zorlamayacak şekilde yapmaya özen gösteriyoruz. Gıda maliyeti yüzde 30-35 bandında artarsa, biz bunu menülerimize en fazla yüzde 10 yansıtırız" ifadelerini kullandı. Geride bıraktığımız dönemde döviz kurundaki artışlar, lojistik, işçilik maliyetleri derken üreticinin maliyetlerinin de arttığına dikkat çeken Aymutlu, bu artışların sektöre etkisinin çok daha yüksek oranda yansıdığını dile getirdi.

50 TL'ye marka tişört kalmadı

Geçen yıldan bu yana düşen satışlardan mustarip olan başka bir sektör ise hazır giyim oldu. Yılın önemli bir kısmını kapalı geçiren işletmeler diğer taraftan da hammadde sorunu ile baş etmeye çalıştı. Başta pamuk olmak üzere en çok kullanılan girdilerde yüzde 80'i aşan fiyat artışı ile karşılaşan sektör, diğer taraftan da uzayan termin süreleri nedeniyle sıkıntı yaşadı. Markalar da artan maliyet artışlarını fiyatlara yansıtmaya başladı. Türkiye'de yüzlerce mağazası olan Inditeks Grubu markaları yeni sezonu yüzde 30 zam ile açtı. Yerli yabancı birçok markada benzer oranlarda

fiyat artışı yaşandı. Bazı markalarda 50 TL'ye tişört bulmak artık zorlaştı. Spor ayakkabıda ise bin TL sınırı çoktan aşıldı. Geçen yıl en fazla satılan modeller arasında yer alan Nike Air Force 1 fiyatı 600-700 TL bandında iken bu yıl artan kurun da etkisi ile bin TL'yi geçti. Yine Adidas Stan Smith ise 700 TL bandından bin TL'ye kadar çıktı.

Maliyeti perakendeci sırtladı

Birleşmiş Markalar Derneği Başkanı Sinan Öncel, üretici fiyatları endeksi ile tüketici fiyatları endeksi arasındaki farkın açıldığını ve haziran ayı itibari ile yüzde 38'i aşan maliyetlerin sadece yüzde 15-20'sini fiyatlara yansıtılabildiklerini söyledi. Aradaki farkı fiyatlara yansıtamadıklarını belirten Öncel, bu maliyetin perakendecinin sırtında kaldığını anlattı. Öncel, "Döviz arttı. Türkiye'de yaptırdığımız mallar hep döviz bazlı. Üretici döviz ile fiyat veriyor" ifadelerini kullandı. Yine söz konusu fiyat artışlarına rağmen satışların gayet iyi gittiği bilgisini veren Öncel, geçen yıl haziran ayına göre satışların markaya göre yüzde 30-70 arttığını bildirdi.

Mutfakta yeni dalga beklentisi

Türkiye'nin bazı alanlarda üretici bir ülke olmamasının sıkıntısını yaşadıklarını anlatan Züccaciyeciler Derneği (ZÜCDER) Başkanı Mesut Öksüz de başta çelik ve plastik olmak üzere önemli girdi kalemlerinde yüksek fiyat artışları ile karşılaştıklarını anlattı. Mutfak gereçlerinde pandemi döneminde hammadde fiyatlarına bağlı olarak yüzde 50'nin üzerinde artış yaşandığını dile getiren Öksüz, "Şimdi bir zam dalgası daha yaşanacak. Tüm mutfak ürünlerinde yüzde 30-50 arasında zam bekliyoruz. Ne yazık ki hammadde fiyatlarında bir dengelenme olmazsa artış devam edecek" açıklamasında bulundu.

Mobilyayı hammadde tetikledi

Pandemi döneminde evde fazla vakit geçirilmesinin de etkisi ile satışlarını belli oranlarda artıran nadir sektörlerden biri mobilya sektörü oldu. Ancak konteyner krizi, tedarik sıkıntısı ve artan hammadde fiyatları nedeni ile mobilya sektörü de son ürün fiyatlarında artışa gitmek zorunda kaldı. 2020'nin son çeyreğinden bu yana fiyatlar yüzde 30'a yakın arttı. Mobilya Sanayi İşadamları Derneği Başkanı Nuri Gürcan, "Bütün sektörlerde olduğu gibi mobilya sektöründe de fiyat artışı var. Ama bizim buradaki ana nedenimiz karaborsaya düşen hammadde oldu. Fiyatlardaki artış, hammadde sıkıntısının çözümüne bağlı ki geçtiğimiz günlerde ihracata düzenleme getirildi. Eğer bu sorun çözümlerse, fiyatlar şu anki oranlarda kalır. Yoksa fiyat artışlarıyla karşı karşıya kalabiliriz" şeklinde konuştu.

Bodrum'da lahmacun 110, dürüm 400 TL, bakkalda bile su 10 liraya yakın

Fiyat artış oranları bölgeden bölgeye farklılık gösteriyor. Özellikle turizm destinasyonlarındaki fahiş fiyatlar, sosyal medyada da gündem olmaya başladı. Kişi başı plaj giriş fiyatları 300 TL'den başlıyor, bazı localarda ise fiyat 10 bin TL'ye kadar çıkıyor. Geçen yıl söz konusu fiyatlar 200 TL'den başlıyordu. Geçtiğimiz yıllarda çokça tartışılan lahmacun fiyatlarının ise artış oranı dudak uçuklattı. Bodrum

Türkbükü'nde geçen yıl 90 TL'ye satılan lahmacun 110 TL'ye çıkarken bir dürümün fiyatı 400 TL'yi buldu. Sokak arasında satılan 500 mm'lik su bile 10 TL'ye dayandı.

Tatiller yüzde 50 daha pahalı

Açılma ile birlikte en hızlı fiyat artışının olduğu sektörlerden biri de turizm... Neredekal.com'un 10 bin oteli incelediği verilerine göre Türkiye genelinde Ocak-Haziran döneminde ortalama oda fiyatı artışı yüzde 44 olarak gerçekleşti. Aynı dönemde fiyat değişiminde en yüksek iller sırasıyla Antalya, Muğla, Aydın ve Mersin oldu. Antalya ve Muğla'daki yüzde 70'in üzerinde artış ortalamayı en etkileyen önemli bir etken olarak öne çıktı.

'Rent a car'da yüzde 100 artış

Açılmayla birlikte seyahatlerdeki artışa paralel olarak araç kiralama talebi de arttı. Talep artışı günlük kiralama bedellerini de yukarı çekti. Bazı şirketler sadece 1 hafta günlük kiralama bedellerinde yüzde 100'e yakın zam yaptı.

Teknolojide yüzde 50 aşıldı

Salgın döneminde talebin çok fazla arttığı teknolojik ürünlerde de zamlar yoğun hissedildi. Gerek çip krizi ve artan hammadde fiyatları ve gerekse kurdaki hızlı yükseliş beyaz eşyadan bilgisayara, televizyondan cep telefonuna kadar tüm teknolojik ürün kategorisinde hızlı fiyat artışlarına yol açtı. Türkiye İstatistik Kurumu'na (TÜİK) göre Aralık 2019'da ortalama bir cep telefonu fiyatı 2 bin 213 TL iken söz konusu fiyat 3 bin 600 TL'yi aştı. Söz konusu fiyat artış oranı diğer teknolojik ürünlerde de yüzde 50'leri geçti.

İntikam alışverişi başladı

AVM'lerde açılmayla birlikte ziyaretçi sayısı iki katlandı. Uzun süredir alışveriş yapamayan birçok vatandaşın "İntikam Alışverişi"ne yöneldiği görüldü. İlk olarak Çin ve Güney Kore'deki tüketicilerin karantina sonrası lüks mağazalarının önünde kuyruklar oluşturmaları sonucu gündeme gelen bu terim, tüketicilerin karantinada kaybettikleri zamanın intikamını alırcasına alışveriş yapmalarına işaret ediyor.

Başkent Kart tanıtıldı: Paket dağıtmayı ortadan kaldırıyoruz

"Gelirlerimizin azaldığı, giderlerimizin arttığı durumda açlığa karşı insanımızın en temel ihtiyaçları ötelenemezdi. Kimse gelecekte ümidini kesmesin diye yola koyulduk." diyen Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanı Mansur Yavaş, "Milletimizin yardım kültüründe yeri olmayan paket dağıtmayı ortadan kaldırıyoruz." ifadesini kullandı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi (ABB), yardım kolisi dağıtma uygulamasını kaldırıp yerine Başkent Kart'ı hizmete soktu.

ABB, Başkent Kart Tanıtım Töreni'ni ATO Congressium'da yaptı.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, İYİ Parti Genel Başkanı Akşener ve Demokrat Parti Genel Başkanı Uysal da törene katıldı.

Törende konuşan yapan ABB Başkanı Mansur Yavaş, Başkent Kart'ın Türkiye ve dünyanın tamamında kullanılacağına dikkat çekti. Yavaş, "Seçimlerden önce Ankara Ticaret Odası'nın başka bir salonunda bizim yönettiğimiz Ankara'da kimse aç ve açıkta kalmayacak, ışıklarda kimse mendil satmayacak diye söz vermişim. Pandemi başlayınca önceliklerimizi değiştirmek durumunda kaldık... Gelirlerimizin azaldığı, giderlerimizin arttığı durumda açlığa karşı insanımızın en temel ihtiyaçları ötelenemezdi. Kimse gelecekte ümidini kesmesin diye yola koyulduk." diye konuştu.

ABB'nin yardımlaşma ve dayanışma kültürü ördüğünü belirten Yavaş, "İhtiyaç sahipleri sadece bakkal ve marketlerden alışveriş yapamayacak. Dayanışmanın

devamını sağlamayı amaçlıyoruz. Milletimizin yardım kültüründe yeri olmayan paket dağıtmayı ortadan kaldırıyoruz.” dedi.

Yavaş, bu kart ile insan onurunu zedeleyen ve yöneticilerin propaganda malzemesi haline gelen görüntüleri ortadan kaldıracaklarını belirterek, "İhtiyaç sahibinin neye ihtiyacı olduğuna kendisi karar vermelidir. Belediyelerimizde yaygın uygulama yardım kolisi götürmektir. Çirkin görüntüler oluşuyordu. Bizim inancımıza göre sağ elin verdiğini sol elin görmemeliydi. Bugün burada ihtiyaç sahiplerini utandıran bir uygulamaya son veriyoruz. Başkent Kart uygulamasıyla, insan onurunu zedeleyen, anne babaları çocuklarının yanında mahcup eden, kimi yöneticilerin propaganda malzemesi yapmak için kullandıkları o çirkin fotoğraf karelerini artık tarihin çöplüğüne atıyoruz” dedi.

“BLD 4.0 Belediyeciliği”

Yavaş, BLD 4.0 adını verdikleri yeni belediyecilik modelini de şöyle anlattı:

“Bugün burada, BLD 4.0 adını verdiğimiz yeni model belediyecilik anlayışımızın sadece sosyal alandaki yansıması Başkent Kart’ın tanıtımı için bir araya geldik. Yine, bu yeni nesil Belediyecilik anlayışımız gereği, geçtiğimiz ay kamuoyunda da sıkça gündeme gelen yeni bir uygulamaya, Lezzet Ankara uygulamamıza başlamış ve bu yeni nesil belediyeciliğin esnaflarımızla ilgili olan adımını atmıştık. Pandemi nedeniyle esnafımız iki yıldır iş yapamaz hale gelmişti. Yüzde 0 komisyonla sosyal bir projeyi hayata geçirmiştik. Esnaf kayıt sürecinin devam ettiği Lezzet Ankara’ya bugüne kadar 650’den fazla esnafımız kayıt oldu. Burada bir kamu hizmeti olarak esnafımıza can suyu olacak bir uygulama yapmayı hedefledik. Bu durum bizlere ne kadar doğru bir yolda olduğumuzu gösteriyor.”

Alışveriş yaptıkça yoksullara yardım

Başkent Kart’ı kullanan yurttaşların alışveriş yaparken yoksullara da yardımcı olacağını kaydeden Yavaş, şunları söyledi:

"Bir konfeksiyoncuya gittiniz. Önceden, alışveriş yaparken aldığınız kıyafeti giyemeyenlerin olduğunu da düşünüyor, o anda yüreğiniz tutuluyor, içiniz ürperiyor, ama bir yandan da hayatın normal akışına devam ediyordunuz. Şimdi bileceksiniz ki, az ya da çok, yaptığınız bütün harcamalarda, pos cihazına her dokunduğunuzda, ihtiyacı olan vatandaşlarımıza bir nebze nefes olacaksınız. Sadece Ankara’da her ay pos cihazının yaklaşık 50 milyon kez kullanıldığını, aylık 10 milyar liralık harcama yapıldığını biliyoruz. Başkent Kart sayesinde, sadece Ankara’da bile, her ay en az 50 milyon kez iyilik yapma ve harcadığımız 10 milyarın her kuruşunda iyiliği yayma fırsatımız olacak. İşte, asıl paha biçilemeyen ‘ paranın satın alamayacağı’ denilen yer, burasıdır."

Yavaş, yapılan tüm alışverişlerden alınacak komisyonlardan bir kısmının dar gelirli yurttaşlara verilmek üzere belediyenin sosyal yardımlaşma birimine aktarılacağını bildirdi.

Yavaş, evlere giden temizlik emekçilerinin de bu kartla şehir içinde ücretsiz yolculuk yapabileceğini ifade etti. Uygulamaya ilişkin seçim konuşmasının yer aldığı görüntüleri de salondakilere izleten Yavaş, kartın kuyumcularda ve tek el ürünlerinde kullanılamayacağını bildirdi. Yavaş, kart kullanıcılarının nerelere harcama yaptığını ilişkin verileri de paylaştı. Kartın en çok zincir marketlerde kullanıldığını bilgisini veren Yavaş, komisyonun yüzde 95'inin belediyeye kaldığını söyledi. Yavaş, şu ana kadar belediyeye kalan komisyon tutarının 213 bin lira olduğunu açıkladı.

Yavaş, kartı çiftçinin de kullanabileceğini, indirimli akaryakıt alabileceklerini aktardı.

Yavaş'ın tanıtımının ardından Akşener, Kılıçdaroğlu ve Uysal sahneye çıktı.

Uysal, "Çarpık düzen Türkiye'de sistematik hale getirildi. Ankara'da değişimin yaşanmasından itibaren, kara örtü Ankara'dan kalktı. Pandemiyle beraber değişim çağında belediyelere yeni yeni görevler tanındı." dedi.

Yavaş, Akşener'e kartı verirken "Buna hiç kimse engel olamayacak inşallah." dedi. Akşener de kartın bereketli olmasını diledi.

Kılıçdaroğlu: Kimse çökemeyecek

Yavaş, Kılıçdaroğlu'na da kartı verdi. Kılıçdaroğlu seçimlerden önce verilen sözün tutulduğunu belirterek, "Bir iyilik yapıyoruz evet ama iyilik yaparken insan onurunu korumak çok önemli bir şey." diye konuştu.

Kılıçdaroğlu Yavaş'a "Birincisi paraya kimse çökemeyecek, ikincisi bütün Ankaralılar büyük mutlulukla alışveriş yapacak. Sayın Başkan alışverişini hanım yapacak, ona da var mı?" diye sordu. Yavaş, "Ona da var." yanıtını verdi.

Paranın değerini korumak, işte bütün mesele bu!

Alaattin AKTAŐ

24 Haziran 2021 Perşembe

✓ **Paranın değerini kim ya da kimler korur? Őahıslar mı, kurumlar mı ve ne yaparak? Madem birilerinin elinde böyle bir gç var, yıllardır bu gücü niye kullanmıyorlar? Yoksa paranın değerini koruyan çok başka bir gç m var?**

Çocukluğum Kayseri'de BahçebaŐı diye de bilinen Tavukçu Mahallesi'nde geçti. Klasik bir mahalle; bakkalı, fırını, manavı... Plastik poŐet kavramı tabii ki yok, herkesin cebinde bir file ve bakkala, fırına o fileyle gidilirdi. Oturma denilen toplantılar düzenlenir; belli akŐamlar erkekler bir evde toplanır ve sohbet edilirdi. Getir götür iŐleri de biz erkek çocuklara kalırdı.

60'ların sonu, 70'lerin başı... Enflasyon kavramı belli ki ta o zamandan vardı. Sohbet konularından biri de haliyle fiyatlardaki artış olurdu. Gelecekte ekonomi alanında çalıŐacaęımın iŐareti miydi acaba, o günlerde sıkça duyduğum bir görüŐ bana hep yanlıŐ gelirdi. Büyüklerimiz, fiyatların çok hızlı artıŐından yakınıırken "Gün gelecek alıŐveriŐe bu fileyi parayla doldurup oyle gideceğiz" derlerdi. Ben de bunun çok yanlıŐ olduğunu düŐünürdüm. Parayı artırmak için adedi artırmak gerekmezdi ki, örneğin iki 5 liralık yerine bir 10 liralık basılır ve adet artırılmazdı. Bunu söyleyemezdim de tabii ki, hem söylesem kim dinlerdi ki beni! Eminim gülüp geçerlerdi.

AlıŐveriŐe giderken fileleri parayla doldurmak hiç gerekmedi. Çünkü aynı kağıda 5 lira değil 10 lira yazıldı, sonra 20 yazıldı, sorun çözüldü!

Aradan neredeyse yarım yüzyıl geçti. Artık hiç kimse ne file kullanıyor, ne de alıŐveriŐe giderken file dolusu para taŐıyacaęını düşünüyor.

Çözümün daha büyük kuprl para basmak olduğunu çktan ğrendik. Ve kupür büyüdükçe aslında enflasyona yenik düŐtüęümüzü de...

Domates-ceviz dengesi

Henüz paranın icat edilmediği dönemde bulunsaydık, örneğin domatesle cevizi takas etmeye kalkışsaydık, yine örneğin iki domates bir avuç cevizle eşit olsaydı...

İki domatese bir avuç ceviz dengesi, iklim şartlarından dolayı domates üretiminde sıkıntı yaşanmıyorsa ve cevizde hasat normal gidiyorsa herhalde yıllar içinde pek bir değişiklik göstermezdi.

Bu denge, domates üreticileri bir avuç cevizin geldiği pazara daha fazla ceviz almak için dört domatesle gidinceye kadar bozulmazdı. Pazara bir avuç ceviz karşılığında bu sefer dört domates gelmişse, denge bir anda "iki domates-bir avuç ceviz" olmaktan çıkar, "dört domates-bir avuç ceviz" oluverirdi.

Domatesin yerine TL'yi koyun! İki TL ile bir avuç ceviz alabiliyorken, artık dört TL ile bir avuç ceviz alabiliyorsunuz.

İşte size yüzde 100 enflasyon!

Ama domates sayısını dörde, cevizi iki avuca çıkarabiliyorsak, enflasyon, sıfır!

ÇAĞRIŞTIRAN NE OLDU?

Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu önceki gün Türkiye Bankalar Birliği'ni ziyaret etmiş ve orada Türk parasının değerinin korunması için gerekli adımların atılacağını ve gerekirse bunun için bazı politikaların değiştirileceğini söylemiş ya... İşte bu açıklamayı okuyunca aklımıza "Türk parasının değerini yıllardır bir türlü koruyamadık, haydi hayırlısı, belki bundan sonra" düşüncesi geldi de...

OSMAN ALTUĞ HOCAMIN ŞAHANE YUMURTA HESABI

Prof. Osman Altuğ Hocamın enflasyonun ne olduğunu ve paranın değerinin nasıl korunabileceğini anlatan çok güzel bir açıklaması var. İnternette araştırıp dinlemenizi öneririm. Bakın neler söylüyor Hocam bu açıklamasında:

"Bir ülke düşünün 100 tane yumurta üretiyor. 100 yumurtaya karşı 100 lira basıyor, demir ya da kağıt. Bir yumurtanın fiyatı kaç lira, bir lira. Yumurta üretimini daha artırmak için ne yapmak lazım; tavuklara, yani üreticilere ve horozlara, yani yatırımcılara iyi bakmak lazım. Tavuklara iyi bakarsan, horozların yani yatırımcıların yatırım şevkini yüksek tutarsan yumurta üretimi 100'den 200'e çıkarsa bir yumurtanın fiyatı ne kadar olur, 50 kuruş olur. Yok tavuklara iyi bakmazsan, horozların moralini düzgün tutmazsan yumurta üretimi 100'den 50'ye düşerse ne olur, yumurta 2 lira olur.

Fiyatı belirleyen neymiş, daha doğrusu paranın değerini belirleyen neymiş, ülkenin üretim gücüyümüştü.

24.06.2021

Hangi şekilde gelmiş olursanız olun, ister demokratik yolla yüzde 100 oy alarak iktidara gelin, ister başka yollarla gelin, siz paranın değerini belirleyemezsiniz.

Paranın değerini ne Cumhurbaşkanı belirleyebilir, ne Meclis belirleyebilir, ne Merkez Bankası belirleyebilir, ne de TÜİK belirleyebilir.

Paranın değerinin belirleyicisi kimmiş; üretim gücü. Sen şimdi üretim gücünü kırmışsın, üreticinin kolunu kanadını kırmışsın, üretici üretmiyor. Sen mecburen ne yapıyorsun, dışarıdan borca mal alıyorsun, borca hizmet alıyorsun, kime çalışıyorsun, borca çalışıyorsun, kimin bu yük, üreten kesimin. Üreten kesimi çok çeşitli yöntemlerle yoksullaştırıyorsun, o çöktükçe çöküyor, battıkça batıyor, paranın değeri de düştükçe düşüyor.

Paranın değerini ne belirliyor, üretim gücü. Söylem gücü belirlemiyor. Şarkılarla, türkülerle, ilahilerle, sözüm ona çok büyük din adamlarının beyanlarıyla paranın değeri artmıyor. Lafla hiçbir yere varılamıyor."

Abdulkadir Selvi

Erdoğan, İmamoğlu ve Yavaş'ı neden eleştirdi

24 Haziran 2021

Son dönemlerde AK Parti'den kiminle konuşsam bir değerlendirme ön plana çıkıyor. AK Parti'nin ilk dönemlerindeki samimi havayı hissettiklerini vurguluyorlar.

Kimileri bunu **"fabrika ayarlarına dönme"** olarak değerlendirebilir. Ama ben kuruluş değerlerine dönüş, gönül diliyle konuşma olarak değerlendiriyorum.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın AK Partili belediye başkanlarıyla yaptığı toplantıda da aynı hava hissediliyor.

Belediye başkanlarıyla toplantıda sadece hissedilen samimi havayı vurgularsam, Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın manifesto değerindeki uyarılarına haksızlık etmiş olurum.

Erdoğan, samimi bir dille uyarılarda bulunuyor, AK Parti belediyeciliğinin temelini oluşturan hizmet belediyeciliğini, **"Gönül Belediyeciliği"** ile tamamlıyor. Ama bir de uyarılar bölümü var ki, onun altının da özellikle çizilmesi gerekiyor.

İMAMOĞLU VE YAVAŞ'A HANGİ GÖNDERMEDE BULUNDU

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, AK Partili belediye başkanlarına hizmet belediyeciliği yapmaları ve gönüllere girmeleri gerektiği yönünde uyarılarda bulunurken, **"Sosyal medya belediyeciliği, hizmet belediyeciliğinin yerini almaz, alamaz"** diyor. Ama asıl önemli cümleler ondan sonra geliyor. **Erdoğan**, **"İstanbul ve Ankara büyükşehir belediyeleri"** demiyor. **Ekrem İmamoğlu** ve **Mansur Yavaş** isimlerinden söz etmiyor. Ama, **"iki belediye"** deyince herkes İstanbul ve Ankara büyükşehir belediye başkanlıklarının kastedildiğini anlıyor. Zaten **Erdoğan** da **İmamoğlu** ve **Yavaş**'ı kastediyor.

ERDOĞAN'IN AÇIKLADIĞI RAKAM

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, İstanbul ve Ankara büyükşehir belediyeleriyle ilgili bir rakam açıklıyor. Bu rakam yatırım bütçesine ayrılan payı ifade etmiyor. Zaten yatırım bütçesiyle kıyaslanmaz ama yine de önemli bir miktar. Bu rakamın ne olduğunu merak ettiyseniz **Erdoğan**'a kulak verelim.

“İki belediye (İstanbul ve Ankara büyükşehir belediyeleri) çok büyük bir algı çalışması yapıyorlar. Ajanslara büyük paralar aktarıyorlar. İstanbul ve Ankara büyükşehir belediyeleri 680 milyon lira algı yönetimi için para ödemişler” diyor.

SOYLU'YA DÖNEREK NE DİYOR?

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** sözlerinin bu kısmında İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu**'ya dönerek, **“Süleyman Bey araştırırsa daha fazlası çıkar”** diyor.

SOSYAL MEDYA BELEDİYESİLİĞİ

Erdoğan, yerel yönetimlerle ilgili literatüre bir tanım kazandırıyor. **“Sosyal medya belediyesi”** diyor. Başta **Ekrem İmamoğlu** ve **Mansur Yavaş** olmak üzere CHP'li belediyelerin hizmet üretmeden sosyal medyada algı operasyonları yaptığını kastediyor. AK Partili belediye başkanlarını, **“Siz sosyal medya belediyesi yapmayın”** diye uyarıyor.

“Bunlar sosyal medya belediyesi yapıyor. Hizmet belediyesi yapmıyorlar. Siz sosyal medya belediyesi yapmayın. Hizmet belediyesi yapın. Gönül belediyesi yapın” diye konuşuyor.

İKİ KUTUP

Erdoğan, iki uç olarak CHP ve AK Parti belediyesini semboller üzerinden tarif ediyor. CHP belediyesini, **“sosyal medya belediyesi”** olarak tanımlarken AK Parti Belediyesini **“gönül belediyesi”** olarak tarif ediyor. Konuşmasının ilerleyen bölümlerinde de sık sık **“gönül belediyesi”**ne vurgu yapıyor.

ŞAŞIRTICI ÖLÇÜDE VURGU YAPIYOR

Erdoğan'ın konuşmasında bu kadar sık bir şekilde, **“sosyal medya belediyesi”**ne ve **“gönül belediyesi”**ne vurgu yapmasına doğrusu şaşırdım. Ama belli ki böyle bir olguyu tespit etmiş. Onun üzerinde duruyor. **“Bunlar sosyal medya belediyesi yapıyor, siz sosyal medya belediyesi yapmayın. Gönül belediyesi yapın. Çünkü sosyal medya belediyesi, hizmet belediyesinin yerini almaz, alamaz. Çünkü emek vermeden, icraat yapmadan, eser üretmeden sadece sosyal medya mecralarıyla vatandaşın kalbine girilmeyeceği ortaya çıkmıştır”** diye konuşuyor.

ÇAT KAPI GİDİYORUM

Cumhurbaşkanı, belediye başkanlarına “**Vatandaşın ayağına gidin, çat kapı yapın**” derken kendisinden örnek veriyor. “**Vatandaşın ayağına gidin. Çat kapı yapın. Ben yapıyorum. Çat kapı gidiyorum. Siz hizmet belediyeciliği yaparsınız. Yol yaparsınız, hizmet götürürsünüz. Ama milletin gönlüne girmezseniz olmaz. Milletin gönlüne girin, ulaşamaz olmayın, kimseye tepeden bakmayın. Gönül belediyeciliği yapın. Sosyal medya belediyeciliği yapmayın**” diyor.

MÜTEVAZI OLUN, EVLERE MİSAFİR OLUN

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, vatandaşın yer sofrasına oturmayı, kapısını çalıp çayını içmeyi bir siyaset tarzı değil, bir hayat tarzı haline getirmiş bir lider. O yüzden bir sokağa girdiğinde çocuklar “**Tayyip amca**”, balkonlara çıkan vatandaşlar ise “**Reis çayımızı iç**” diye sesleniyor. **Erdoğan** AK Partili belediye başkanlarını “**Kapıları çalın, evlere misafir olun**” diye uyarıyor.

“**Kapılar çalınarak evlere misafir olmaya mecburuz. Bunu geliştirerek gönül belediyeciliğini de tüm şehirlerde yaygınlaştırmamız lazım. Mütevazı olmak, tevazu içinde çalışmalarımızı yaygınlaştırmak bizim için en önemli görev ve ben bunu başaracağımıza inanıyorum. 2023’e de böyle hazırlanmamızın gereğini tekrar hatırlatıyorum**” diyor.

BELEDİYELERE UYARI

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**’ın belediye başkanlarına uyarılarını ise maddeler halinde sıralamak istiyorum. Ama ondan önce AK Parti Genel Merkezi’nin bunu bir tablo haline getirip, belediye başkanlarının makamlarının en görünen kısmına asmasını öneriyorum.

- 1- Bizim siyasetteki varlık gayemiz, birilerine imtiyaz sağlamak, menfaat devşirmek, birilerini makam, mevki sahibi kılmak değildir.
- 2- Bizim öncelikli vazifemiz halkımıza, ülkemize, insanımıza hizmet etmek. Türkiye’nin tamamında adalet ve kalkınmayı tesis etmektir.
- 3- İmar düzenlemelerinde asla şaibeye yer vermeyecek şekilde, adil ve açık bir çalışma ortamı koymamız gerekiyor. Aynı şekilde ihaleleri mutlak şeffaf bir şekilde gerçekleştirin, hatta tüm ihaleleri canlı yayınlayın.
- 4- Yaptığınız işlerin tanıtımına önem verin. Millet sizin eserlerinizi, hizmetlerimizi görsün.

2023 SEÇİMLERİ UYARISI

Cumhurbaşkanı Erdoğan son dönemlerde hep 2023 seçimlerini hedef olarak gösteriyor. Belediye başkanlarıyla toplantıda da 2023’ü hedef gösteriyor ama

belediye başkanlarına bir uyarıda bulunuyor. **“2024 seçimlerine değil. 2023’e odaklanın”** diyor. Neden 2024 değil de 2023? Çünkü yerel seçimler 2024’te yapılacak ama Cumhurbaşkanlığı seçimi 2023’te. 2023 seçimleri sıradan bir seçim olmayacak. Türkiye açısından bir kırılma noktasını oluşturacak.

2024’E ODAKLANIN

Erdoğan, belediye başkanlarına, **“Sizin çalışmalarınız 2023 Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili seçimlerini etkileyecektir. 2023 seçimlerinde sizin milletimizin gönlüne girmedeki başarınız önemli olacak. Çünkü ilk karşılaşma sizin hizmetlerinizle olacak. Onun için 2024’e değil, 2023’e odaklanın. 2024’e değil, öncelikle 2023 seçimlerine bakmalıyız. O yüzden sizden 2024’e değil, 2023 seçimlerine odaklanmanızı istiyorum”** diye sesleniyor.

YİNE YENİDEN

Erdoğan konuşmasının başında olduğu gibi sonunda da yine **“gönüllere girmek”**ten söz ediyor. **“Tekrar söylüyorum sosyal medya belediyeciliği değil, hizmet belediyeciliği yapın. Gönül belediyeciliği yapın. Hizmet yapmadan gönüllere girilmez. Ama biz hem hizmet yapacağız hem gönüllere gireceğiz”** diye konuşuyor.

NEDEN ISRARLA GÖNÜL BELEDİYECİLİĞİ

Erdoğan, belli ki seçimleri kazanmak için **“gönül belediyeciliği”**ni olmazsa olmaz şart olarak görüyor hem de kibir ve büyülenme nedeniyle o noktada bir eksiklik hissediyor.

Esfender KORKMAZ

Devlet malı deniz

24 Haziran 2021 Perşembe

Roma İmparatorluğu'nun kuzey batı Afrika eyaleti Thagaste'lı olan Hristiyan filozof ve tanrıbilimci **Aurelius Augustinus, (Aziz Augustinus; 354-430); "Adalet olmayınca devlet büyük bir çeteden başka nedir ki?"** demiştir.

Bana göre ayrıca ilave etmemiz gerekir ki; **Eğer devlet ve demokrasi birlikte gelişirse, devlet halkın devleti olur.** Zira devlet gücü ile demokratik haklar teminat altına alınır. Aksi halde diktatörlerin devleti olur. Geçen asırda Hitler demokratik seçimle gelmiştir. Ancak demokrasiyi ortadan kaldırdığı için Alman devleti Hitlerin parti devleti, olmuştur.

Hangi sosyo-ekonomik sistemde olursa olsun, devlet siyasi güç ve maddi çıkar için en büyük kaynaktır. Denetimsiz devlet kötü niyetli yöneticilerin iştahını kabartır. Mesele bu yöneticilerin bu kaynağı nereye kadar kullanacağı ve ne kadar istismar edecekleridir.

Marksist yaklaşıma göre "Devlet, egemen sınıf olarak örgütlenmiş proletarya" olmalıdır. Önceki tüm devrimler ve demokrasi talepleri devletin mükemmelleştirilmesini hedef alırken, Marksist teori mevcut devleti sınıf egemenliğinin bir örgütü olarak görüyor ve tasfiye edilmesini, yerine 'Örgütlenmiş Proletarya'nın gelmesi gerektiğini savunuyordu.

Engels "gerçekte devlet, bir sınıfın diğer bir sınıf tarafından ezilmesi için bir makinadan başka bir şey değildir." şeklinde bir yaklaşım içinde idi.

Ne var ki, Sovyetler Birliği'nde ve Çin'de komünist partiler için uygulamada en büyük egemen güç devlet oldu. Stalin devlet imkânlarını ve gücünü kullanarak milyonlarca insanın katline neden oldu. Bugün de Çin, Uygurları devlet gücü ile eziyor. Filistin'e her türlü hassasiyeti gösteren siyasi iktidar ve ortağı MHP, Uygurların ezilmesini seyrediyor.

Sovyetlerin dağılmasından sonra Rus oligarklar devlet mallarına çöktü.

İkinci Dünya savaşıdan sonra, ilerleyen dönemlerde demokrasinin gelişmesi ile devlet de şekil değiştirdi ve demokrasilerde halkın devleti kavramı gelişti. Devlet

güvenlik, savunma ve adalet görevlerinin yanında, insani değerler, sosyal hakların düzenlenmesi ve piyasada rekabetin işlemesi görevlerini de yükledi.

Dahası devlet kalkınmanın da temel kurumu oldu. Zira devlet piyasa başarısızlığını ve eksik rekabeti düzeltir. Bir ekonomide iktisat politikalarının başarısı ve kaynakların en verimli şekilde kullanılması için, her şeyden önce devlet-piyasa arasında optimal bir denge kurulmuş olması gerekir.

Türkiye'de Devlet başta darbelerde, sonra siyasiler tarafından hor kullanıldı.

Fetullah Gülen cemaatinin en büyük hedefi devleti ele geçirmektir. O kadar ki, cemaat devlet içinde paralel bir yapı oluşturmuş olmasına rağmen buna razı olmadı tamamını istedi. Aslında ta başta AKP iktidarı devlette Fetullah Gülen'e yer açmıştı. Sonunun böyle olacağını kestirmedi.

Bugün devlet kurumsal devlet özelliğini kaybetti. Parti devleti oldu. Çok netleşmedi ama en üzücü olanı da, devletin çetelerin, suç örgütlerinin yatağı haline gelmiş olabileceğidir.

Fredoom House (Dünya Özgürlükler evi) 2021 Türkiye raporunda *"Türkiye'de yolsuzluk -kara para aklama, rüşvet ve devlet sözleşmelerinin dağıtımında gizli anlaşmalar dahil- devletin en üst düzeylerinde bile büyük bir sorun olmaya devam ediyor."* Şeklinde bir tespit yer alıyor.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 2015 yılında telekomünikasyon kurumunun özelleştirilmesi sürecinde hükümet krizi yaşayan Slovenya'ya, özelleştirilme için cesur olunması gerektiği tavsiyesinde bulunduğu bir de atasözü söyledi; *"Maalesef kamu kurumlarında genelde mantık hep şudur: Devletin malı deniz, yemeyen domuz."*

Ne var ki devlet malı özelleştirme ile sınırlı olmayacak kadar büyüktür. Osmanlı'da da devlet hazinesine Beyt-ül mal, denilirdi.

İbrahim Kahveci

İhalelerin kamera arkası

Cumhurbaşkanı Erdoğan Belediyelere seslenerek şeffaf olmalarını, hatta **ihaleleri canlı yayınlamalarını** istedi.

Hatırlarsanız bir çok büyük kamu ihalesi TV'lerden naklen yayınlandı. İhaleye girenler belli, alanlar belli, satanlar belliydi... Ne kadar da şeffaftı değil mi?

Bundan yaklaşık 3 yıl önce Aykut Erdoğan TBMM'de 3. Havalimanı hakkında bir konuşma yapıyor. Konuşmasına "**Bu bir suç duyurusudur, İstanbul savcılığı harekete geçsin**" diye başlıyor.

Aykut Erdoğan 3. Havalimanı ile ilgili 5 milyar euroluk ihale sonrası kıyaktan bahsediyor. En önemlisi de şuydu: "İhalede havalimanının denizden yüksekliği 90 metre olacak şartı vardı. İhale sonrası bu yükseklik 60 metreye düşürüldü. Sayıştay burada 1 milyar 364 milyon euro kıyak olduğunu açıkladı. Ama bizim hesaplara göre 2,5 milyar euro kıyak geçildi"

3. Havalimanı yapım maliyetinin 7 milyar 354 milyon euro olduğunu hesaba kattığınızda acaba ihale sonrası bu kıyaklardan kimlerin haberi vardı? **Kimler adaletli ve hakkaniyetli bir ihale izledi?**

Türk Telekom ihalesini de hatırlıyor musunuz?

Hariri Ailesi'ne özelleştirilen **bir kamu şirketinin bankalardan borç alarak temettü dağıtma izninin** verileceğini kimler biliyordu?

Çiğdem Toker yazdı: Kuzey Marmara Otoyolu Kurtköy-Akyazı 169 km'lik bölümünde hem araç garanti sayısı artırılmış hem de **7 yıl daha müteahhitlere milletten ve Hazine'den para toplama için ek işletim süresi verilmiş.**

Hatta Yeni Şafak Gazetesinde Mehmet Acet'in yazdığına göre 3. Köprü'nün de devrine 6 yıl varmış. Oysa 3. köprü-YSS 2023 Ağustos ayında Devlete devrilecekti.

24.06.2021

Henüz Kuzey Marmara Otoyolunun Avrupa kesiminin ne olduğunu bilmiyoruz. Ama YSS Köprüsü ve Anadolu yakası sözleşme sürelerinin uzatımı buraları işleten **müteahhitlere ek olarak 10 milyar dolar civarında bir kıyak** oluşturuyor.

Burada KIYAK kelimesini ihale sonrası verilen kolaylıklar anlamında kullanıyoruz.

Hatırlarsanız son dönemde sıkça bahsettiğim Marmaray'da ihale sonrası 2009 yılındaki yeniden yapılandırma ve ek ödeme vardı... Yeni Şafak Gazetesinde Aralık 2009'da yazmıştım;

1-Kurlardaki yüksek oynaklık

2-İnşaat maliyetlerindeki öngörülemeyen artış

3-İşçi ücretlerinde kestirilemeyen yükseliş

nedeniyle firmaya ek ödemeler yapılmıştı.

Ben de Aralık 2009'da Yeni Şafak Gazetesinde "**Alın secdeye gidenler görür ve önlem alır**" düşüncesi ile bu ek kıyak durumunu yazmıştım.

Ne oldu?

O ihaleleri ve ihale sonrası kıyakları yapan ülkeye de Başbakan da yapıldı. Seçimle değil tabii ki.

BİLGİ AÇIKLANMIYOR

Büyük KÖİ ihalelerinin belki de en olumsuz tarafı kamuoyuna bilgilerin açıklanmıyor olmasıdır.

Mesela İstanbul 1. ve 2. Boğaz köprülerinden geçen araç sayısı ve araçlardan elde edilen gelirler aylık olarak açıklanıyordu. Yine devletin işlettiği otoyolların da araç sayısı ve gelirleri aynı şekilde...

Ama müteahhitlerin işlettiği Hazine garantili köprü ve otoyol bilgileri açıklanmıyor.

Ya da yine hasta değil ama sakat organ (**hastalık**) **garantili Şehir Hastaneleri** işi. Burada da müteahhitlere ödemeler vs şartnameler "**ticari sır**" diye açıklanmıyor.

-Hem milletin vergisi ile müteahhitlere ödeme yapılıyor

-hem de millete bilgi verilmiyor

Acaba **ihaleyi canlı yayınlamak ne ifade eder ki?** İhale sonrası kamera arkasını ve yayın sonrası kıyakları kimse bilmedikten sonra ne olur ki?

24.06.2021

Bir dostum imar değişikliği olacak tarlayı satın almaya çalışan arkadaşını anlatmıştı. İmar henüz geçmediğinden tarla olarak fiyatı ucuzdu tabii. Alıcı ve satıcı memnunsu geriye sorun kalmıyordu. Ama alıcının bildiği imara açılma durumunu satıcı bilmiyordu. Acaba o ticaret hukuki olsa da ne kadar ahlaki olabilirdi?

***

şimdi size bir başka görünmeyen ücretten bahsedeceğim:

Kuzey Marmara otoyolunu kullanacaksınız. şirketin fiyat listesi zaten sayfalarca rakamlarla dolu. Aynı zamanda ücret hesaplama imkanı da var. Giriş noktanızı ve çıkış noktanızı yazıyorsunuz ve size deyeceğiniz yol kullanım bedeli veriliyor.

İyi ama zaten soygun yoluna benzeyen o fiyatların yanına bir de bağlantı yolları eklemek zorundasınız. O fiyatlar şirket sayfasında da görülmüyor ama asıl fiyatlar o bağlantı yolları.

170 km'lik ana yola 84 lira ödüyorsunuz ama 5-10 km'lik bağlantı yolunda da 15-20 lira alıyorlar.

Sizce bağlantı yolları ücret tarifesi ne ifade ediyor?

Başakşehir'de evinize giderken sizi bağlantı yolu diye cretlendiriyorlar. Ama çok fazla insanın da haberi yok... Çünkü kameralar üstte ve otomatik kesiyor.

Sizce bu hizmet türüne kimin kafası çalışır? Kılıçdaroğlu bu tür hizmet modellerini millete yükler miydi? Hizmet siyaseti önemlidir.... Bayraklar da inmez ayrıca...

Abu Dabi Yönetimi biten projeyi feshetti, TAV 6 milyar liralık alacağı için tahkime gitti

KERİM ÜLKER

24 Haziran 2021 Perşembe

Geçen yıl ilk kez DÜNYA Gazetesi'nin gündeme getirdiği Suudi Arabistan ve Türkiye arasındaki siyasi sorunların ekonomiye yansımalarına yönelik ilk haberleri hatırlıyorsunuzdur. Türkiye'nin yanı sıra dünya basınının da bu sayfalardan öğrendiği ve aktardığı haberlerde Riyad ve Ankara arasında yaşanan gerilimin Türk ihracatçısına büyük darbe vurduğunu ifade etmiştik. Katar sorunu ve Kaşıkçı cinayetiyle gün yüzüne çıkan bu sorun nedeniyle Türk malları Suudi gümrüklerinde bekletildi, sorunlar yaratıldı hatta açık açık Türk ürünlerinin kullanımına yönelik kampanyalar başladı. Resmi kurum temsilcilerinin de katıldığı bu ambargo nedeniyle Ankara,

Suudi Rejimi'ni Dünya Ticaret Örgütü'ne şikayet etti. Suudi Arabistan'ın ağabeylik rolüne üstlendiği Arap Dünyası'nda bu sorunun yayılıp yayılmayacağını merak ediyordum. Özellikle Riyad'ın sıkı dostu hatta fikir kaynağı Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) tavırları gözlemleydi. Açık açık BAE Yönetimi örtülü ambargo almadı ancak öğrendiğim bazı bilgiler, BAE'nin Suudi Arabistan'dan daha önce Türk şirketlerini hedef aldığını gösteriyor.

YÜZDE 99'U TAMAMLANMIŞTI

Hatırlayacağınız üzere 8 Haziran'da sizlere "BAE, Türk şirketin kazandığı 3 milyar dolarlık projeyi feshetti" başlığıyla bir haberi duyurmuştuk. Haberimizde özetle BAE Devlet Başkanlığı ve Abu Dabi Emirliği'ni yöneten Al Nahyan ailesinin Türkiye'ye karşı sert tavır takındığı, bunun göstergesi olarak dünyanın en önemli havalimanı işletmecisi ve müteahhitlerinden olan TAV'ın üstlendiği rekor proje unvanına sahip Abu Dabi Havalimanı'nın yeni yapılacak terminal ihalesini feshetmişti. Al Nahyan ailesi tarafından yönetilen ve devlete ait ADAC (Abu Dhabi Airports Company) tarafından ihale edilen 3 milyar dolarlık projeyi bildiğiniz üzere TAV İnşaat, Yunan

CCC ve yerel ortak Arabtec ile birlikte kurduğu konsorsiyumla üstlenmişti. 2012'de ihale edilen terminal binasının yüzde 99'u tamamlandı.

2019'DA ÖDEMELERİ KESTİ

Ancak ne olduysa 2019'da Abu Dabi Yönetimi, herhangi bir bahane göstermeden ödemeleri durdurdu. Abu Dabi'deki bankacı kaynaklarımdan aldığım bilgilere göre Abu Dabi yönetimiyle Türkiye arasındaki ilişkilerdeki olumsuz seyirle birlikte idare ve projeyi üstlenen konsorsiyum arasında sorunlar baş gösterdi. Görüşme talepleri Abu Dabi Yönetimi tarafından karşılık bulmadı. Geçen yıl kasım ayında da TAV ve konsorsiyumdaki CCC-Arabtec adlı firmalar Abu Dhabi Ticari Uzlaşma ve Tahkim Merkezi (ADCCAC) gitmeye karar verdi.

TAV'ın bulunduğu konsorsiyum havalimanının yüzde 99'unu tamamlamasına rağmen, ödenmeyen ücret neredeyse 3'te 1 oranında. Edindiğim bilgilere göre Abu Dabi Yönetimi'nin borcu 700-800 milyon dolar civarında. Yani en az 6 milyar liralık bir alaktan bahsediyorum.

Türkiye'nin yurtdışındaki en başarılı şirketlerinden biri TAV. Dünyanın değişik bölgelerinde havalimanı inşa ediyor, yönetiyor. Aldığı işi tamamlamasına rağmen ödenmeyen ücret ve feshedilen ihale nedeniyle Abu Dabi, Türk şirketi TAV İnşaat'ı zora sokmaya çalışıyor. TAV zora girerse, taşeronlara ve çalışanlara ücret ödeyemeyecek, Türk şirketin itibarı zedelenecek. Birçok dev şirketi krize sokacak bir meblağ 700 milyon dolar...

TAV'ın başına gelenler bir örnek. Başka Türk şirketleri BAE'de ne tür itibar suikastı ile karşı karşıya kim bilir...